

KPMG uuring: piirikaubandust on võimalik tagasi pöörata ning saada 100 miljonit täiendavat maksutulu

EML PRESSITEADE

Postitaja:

Postitatud : 11.10.2018 11:00:00

Maksumaksjate Liidu tellimusel konsultatsioonifirma KPMG poolt koostatud analüüsi kohaselt on Läti-suunalist piirikaubandust võimalik edukalt tagasi pöörata koos 100 miljoni eurose positiivse mõjuga Eesti eelarvetulule, alandades selleks 2020. aastal õlle ja kange alkoholi aktsiisimäärasid.

PRESSITEADE 11.10.2018 Eesti Maksumaksjate Liit

KPMG uuring: piirikaubandust on võimalik tagasi pöörata ning saada 100 miljonit täiendavat maksutulu

EML tellimusel valminud KPMG uuringu peamised järeldused Peamiselt käiakse Läti piirilt ostmas õlut ja viina Kantar EMOR-i küsitlus: kui viina hinnavahe on alla 1 euro ja õllekohvri alla 2 euro, siis 90% ostjatest enam Läti ei sõidaks. Jaeketid on valmis rakendama madalamat juurdehindlust, kui aktsiisimäär võimaldaks pakkuda piirikaubandust tagasi pööravat hinda 2020. aastal õlle ja kange alkoholi aktsiisi langetamise positiivne mõju riigieelarvele oleks 101 miljonit eurot

Maksumaksjate Liidu tellimusel konsultatsioonifirma KPMG poolt koostatud analüüsi kohaselt on Läti-suunalist piirikaubandust võimalik edukalt tagasi pöörata koos 100 miljoni eurose positiivse mõjuga Eesti eelarvetulule, alandades selleks 2020. aastal õlle ja kange alkoholi aktsiisimäärasid.

Maksumaksjate Liidu juhi Lasse Lehise sõnul ennustas liit juba 2015. aastal, et drastiliste maksutõusudega luuakse kasvupinnas suuremahulisele piirikaubandusele ja see omakorda lööb valusalt eelarvetuludele.

“Algul eitamistaktika valinud poliitikud on praeguseks eelarvetulude mitmekümnete miljonite eurode alalaekumise valguses küll oma eksimust möönnud, kuid väidavad, et piirikaubandust enam kaotada ei saa,” lausus Lehis. “Kuna algselt võimatuks peetud piirikaubandus võttis tänased mastaabid sisuliselt kolme kuuga, küsisime ekspertidelt – kas tõesti on maksuraha liikumine Läti tagasi pöördumatu või annab tehtut siiski ka parandada.”

Maksumaksjate Liidu tellimusel analüüsis konsultatsioonifirma KPMG seda, mis tooteid Lätist põhiliselt ostetakse, mis on tarbijate jaoks ostuhuvi kaotav hinnavahe ning kas jaeketid oleksid valmis piiri taha kadunud müügikäibe naasmise eesmärgil rakendama madalamat juurdehindlust.

“Ostjate ja Eesti suurimate jaekettide sisendit vajasime mudelproгноosiks, mille alusel hinnata – kas ja milliste aktsiisimääradega oleks piirikaubandus tagasi pööratav ning mis mõju see omaks Eesti riigi maksutuludele,” kirjeldas KPMG Balticsi nõustamisosakonna juht Hanno Lindpere.

Tarbijate ostueelistuste ja –motiivide selgitamiseks küsitles uuringufirma Kantar EMOR augustis 511 Valkas ja Ainažis piirikaupluses ostu sooritanud inimest. “Üsnagi oodatult osutasid populaarseimateks kaupadeks õlu, viin ja muu kange alkohol – ligi neli viiendikku (79%) ostjatest soetas õlut ning sisuliselt võrdselt 45-46 protsendi inimeste ostukorvis oli viin ja mõni muu kange alkoholne jook,” kirjeldas Lindpere küsitlustulemusi.

Lindpere sõnul kinnitas 81 protsenti vastanutest, et nad piiraks sisseoste naaberriigist, kui Eestis oleks hinnad praegusest odavamad. “Lõviosa ehk 90 protsenti inimestest loobuks alkoholi ostureisist, kui õllekohvri ja kangete alkoholsete jookide puhul oleks Eestis hinnavahe Lätiga 1-2 eurot,” viitas Lindpere kriitilisele piirile, mis pööraks piirikaubanduse sisuliselt tagasi.

Üheks piiripoodide madalama hinna komponendiks on suure aktsiisierinevuse kõrval ka vaid ühele

kaubagrupile keskendunud poodides rakenduv madalam juurdehindlusmäär. Seetõttu uuris KPMG Eesti jaekettidelt, kas nad oleksid hinnaerinevust minimeeriva maksumäära korral valmis rakendama piiripoodidega võrreldavat juurdehindlust.

“Nii Eesti suuremate jaekettide kui ka lähikauplusi koondavate poekettide kinnitusel on nad valmis rakendama võtmetoodete puhul madalat juurdehindlust, suurusjärgus viieprotsendilist, kui selle tulemusel naaseks piirikaubanduse müügikäibed Eestisse. Tänaased aktsiisimäärad Läti hindadega konkureerimist ei võimalda,” osutas KPMG Balticsi nõustamisvaldkonna juht.

KPMG analüüsi kohaselt ei ole peamine piirikaubanduse tegur siiski kaubanduse juurdehindlus, vaid müüdavaimate toodete – õlle ja viina – hinna viimine Lätiga konkureerivale tasemele – seda oleks võimalik teha vaid aktsiise alandades.

“Kui aktsiise langetada 2020. aastal nii, et hinnaerinevused Lätis müüdavate toodetega jääksid vahemikku kuni 2 eurot õllekohvri ja alla ühe euro 0,5-liitrise viinapudeli pealt, siis looks see eelduse piirikaubanduse tagasipööramiseks ja seeläbi ka eelarvetulude tõusuks,” lausus Lindpere. “Aktsiisi näol kajastuks see mudelprognoosi kohaselt suurusjärgus 69 miljonit eurot, millele lisanduv käibemaksulaekumine on 32 miljonit eurot.”

Maksumaksjate Liidu juhi Lasse Lehise sõnul osutab KPMG analüüs selgelt, et nii nagu riik suutis mõtlematute maksuotsustega sisuliselt kolme-nelja kuuga suunata Eesti inimesi massiliselt Läti piirile alkoholiostude järele, on samuti võimalik toonast eksimust parandada aktsiisimäärasid taas mõistlikule tasemele tuues.

“Üheltpoolt kaoks Eesti inimestel motivatsioon sõita osturetkele lõunapiirile, kuid teisalt naasevad ka meie põhjanaabrid siia ostusid tegema, mis tervikuna tähendaks maksutuluna sajamiljonilist täiendavat eelarvelaekumist,” võttis Lehis uuringutulemused kokku. “Loodetavasti on valitsusel ja poliitikutel julgust nüüd lisaks oma valeotsuste tunnistamisele läheneda probleemile ratsionaalselt ning see ka lahendada.” Lisainfo:Hanno Lindperetel. 5248292e-mail:

hindpere@kpmg.comKPMG BalticsKristen Tedertel. 56968257e-mail: kristen@maksumaksjad.ee
Eesti Maksumaksjate Liit

***Eesti Maksumaksjate LiitEesti Maksumaksjate Liit on 1995. aastal loodud mittetulundusühing, mis kaitseb maksumaksjate huve ja õigusi, taotleb optimaalset maksukoormust ning jälgib kogutud maksuraha efektiivset kasutamist. Maksumaksjate liit nõustab ja koolitab oma liikmeid maksuõiguse küsimustes ning annab välja ajakirja "MaksuMaksja" ja maksualaseid raamatuid. Liit ühendab üle 2000 liikme. Liidu tegevust finantseeritakse täies ulatuses liikmemaksudest ning kaupade ja teenuste müügist saadud tulust. EML ei küsi ega saa toetusi riigieelarvest või eurofondidest.

KPMG BalticsKPMG on ülemaailmne audiiti-, maksu-, õigus- ja ärinõustamisteenuseid pakkuvate ettevõtjate võrgustik, liikmesfirmadega 154 riigis, kus töötab kokku üle 200 000 spetsialisti. KPMG klientide seas on 84% globaalse Fortune 500 ettevõtetest. Eestis tegutseb KPMG alates 1992. aastast ja ettevõttes töötab üle saja audiitori ja nõustaja. Eesti KPMG partnerettevõttes Soome KPMG-s töötab üle 1000 ning Põhjamaades kokku ligi 5000 asjatundjat.

Pressiteatele on lisatud KPMG analüüsi kokkuvõte.

<https://drive.google.com/file/d/1FQY-aBG9JXILWiQXcq1EFXdVzWZDnllg/view?usp=sharing>